

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 6 ноември 2009 г. (16.11)
(OR. en)**

15131/09

**JEUN 50
EDUC 169
SOC 633**

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители (I част)/Съвета
№ предл. Ком.: 9008/09 JEUN 25 EDUC 72 SOC 274 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 + ADD 4
№ предх. док.: 14451/09 JEUN 46 EDUC 157 SOC 597
Относно: Резолюция на Съвета относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.)
- *Приемане*

Приложеният проект за резолюция бе изготвен от работната група за младежта по време на редица заседания. Текстът беше редактиран езиково и понастоящем по него има съгласие от страна на всички делегации.

След приключване на процеса на водене на преговори и като взе предвид както обхвата и съдържанието на проекта за резолюция, така и настоящия икономически и политически контекст, работната група за младежта счете, че би било целесъобразно на вниманието на Европейския съвет през декември да бъде представено следното послание:

*Като припомня приемането на Европейския пакт за младежта по време на Европейския съвет през март 2005 г. като един от инструментите, които допринасят за постигането на целите от Лисабон за заетост и работни места, и във връзка с приемането на нова рамка за сътрудничество по въпросите на младежта за периода 2010—2018 г. — която *inter alia* изтъква специалната необходимост от борба срещу високата степен на безработица сред младежта в ЕС —*

Съветът приканва Европейския съвет да:

- *да осигури включване на младежко измерение в Лисабонската стратегия за периода след 2010 г. и да подкрепи продължаването на инициативите в съответствие с общите цели на Европейския пакт за младежта, както и да осигури прилагане на новата рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта за периода 2010—2018 г.*

Комитетът на постоянните представители се приканва да потвърди съгласието по текста на резолюцията, постигнато в рамките на работната група за младежта, и да го представи на Съвета, с оглед Съветът да приеме както резолюцията, така и посланието до Европейския съвет. Съветът следва също така да бъде приканен при приемането на тези текстове да разпореди публикуването на резолюцията в *Официален вестник на Европейския съюз* за информация.

РЕЗОЛЮЦИЯ НА СЪВЕТА

относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта
(2010—2018 г.)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ,

Резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 27 юни 2002 г. за установяване на рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта¹, която включва прилагането на отворения метод на координация и интегрирането на въпросите на младежта в други политики, както и Европейския пакт за младежта, приет от Европейския съвет през март 2005 г.² като един от инструментите, допринасящи за постигането на целите на Лисабонската стратегия за растеж и работни места;

Обновената социална програма, която е насочена към децата и младежта като главен приоритет³;

и КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ

заклученията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 11 май 2009 г. относно оценката на настоящата рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта и относно перспективите пред обновената рамка⁴;

---

¹ ОВ С 168, 13.7.2002 г., стр. 2—5.

² 7619/1/05.

³ 11517/08.

⁴ 9169/09.

ПРИВЕТСТВА

Съобщението на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „*Стратегия на ЕС за инвестиране в младежта и за мобилизиране на нейния потенциал. Обновен отворен метод на координация за справяне с предизвикателствата и възползване от възможностите, стоящи пред младежта*“⁵;

ОТЧИТА, че

1. Младежите и девойките ще играят решаваща роля в справянето с множество социално-икономически, демографски, културни, екологични и технологични предизвикателства и възможности, които стоят пред Европейския съюз и неговите граждани днес и през следващите години. Насърчаването на социалната и професионалната интеграция на младите хора е компонент от съществено значение за постигане на целите на Лисабонската стратегия на Европа за растеж и работни места, като същевременно се насърчават личната реализация, социалното сближаване и активното гражданско участие.
2. Докладът за младежта в ЕС за 2009 г.⁶ показва, че въпреки че по-голямата част от днешните млади европейци се радват на добри условия на живот, все още има предизвикателства, с които трябва да се справим, като безработицата сред младите, необхванати от системите за образование и обучение млади хора, бедност сред младите, ниска степен на участие и представителство на младите хора в демократичния процес, както и разнообразни здравни проблеми. Икономическия спадове като започналият през 2008 г. обикновено оказват върху младите хора значителен отрицателен ефект, който може да се окаже дълготраен.
3. Настоящата рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта доказва, че е ценна платформа за държавите-членки при справянето с въпросите, свързани с младежта, и че отвореният метод на координация, интегрирането на въпросите на младежта в други области на политиката и инициативи като Европейският пакт за младежта⁷ улесниха един гъвкав подход, подходящ за въпросите на младежта, при надлежно отчитане на компетентностите на държавите-членки и на принципа на субсидиарност.

---

⁵ 9008/09.

⁶ 9008/09 ADD 4.

⁷ 7619/05: Приложение I към Заключениеята на Европейския съвет, 22—23 март 2005 г.

4. Една обновена рамка за установяване на стратегия за европейско сътрудничество по въпросите на младежта през следващото десетилетие — която същевременно да се основава на постигнатия напредък и натрупания до момента опит и да продължава да зачита отговорността на държавите-членки за политиката за младежта — би укрепила още повече ефикасността и ефективността на това сътрудничество и би донесла още по-големи ползи на младите хора в Европейския съюз, особено в контекста на Лисабонската стратегия за периода след 2010 г.
5. От жизнено важно значение е да се позволи на младите хора максимално да оползотворят своя потенциал. Това означава не само да се инвестира в младежта, като се заделят повече средства за развиване на области на политиката, които засягат младите хора в ежедневието им и допринасят за благоденствието им, но също да се мобилизират младите хора, като се насърчава самостоятелността им и се разгръща потенциалът им да спомагат за устойчивото развитие на обществото и за европейските ценности и цели. Това изисква също така по-тясно сътрудничество между политиките за младежта и други съответни политики, по-специално образование, трудова заетост, социално приобщаване и здравеопазване.

СЪОТВЕТНО ПРИЕМА, че

1. През периода до 2018 г. включително, общите цели на европейското сътрудничество по въпросите на младежта следва да бъдат:
  - i) създаване на повече и равни възможности за всички млади хора в областта на образованието и на пазара на труда, и
  - ii) насърчаване на активна гражданска позиция, социално приобщаване и солидарност на всички млади хора.

2. Основните области на действие, в които следва да бъдат предприети инициативи, са набелязани по-долу и са разгледани подробно в приложение I към настоящия документ:

- Образование и обучение
- Заетост и предприемачество
- Здравеопазване и благосъстояние
- Участие
- Доброволчески дейности
- Социално приобщаване
- Младите хора и светът
- Творчество и култура

3. Като се зачитат напълно отговорността на държавите-членки за политиката за младежта и доброволния характер на европейското сътрудничество по въпросите на младежта, постигането на двете взаимосвързани общи цели предполага двуизмерен подход, който да включва едновременно развиването и насърчаването на:

i) специфични инициативи по въпросите на младежта — т.е. политики и действия, конкретно насочени към млади хора в области като неформалното учене, участието и доброволческите дейности, социално-възпитателната работа с младежта, мобилността и информацията;

и на

ii) инициативи за интегриране — т.е. инициативи, позволяващи многосекторен подход, при които надлежно се отчитат въпросите на младежта, когато се формулират, прилагат и оценяват политики и действия в други области на политиката, които оказват значително влияние върху живота на младите хора. Като се следва примера на Европейския пакт за младежта следва да продължи интегрирането на младежко измерение в Лисабонската стратегия за периода след 2010 г. и Обновената социална програма, както и в свързаните с въпроса стратегии и програми на ЕС, като например новата Стратегическа рамка за европейско сътрудничество в образованието и обучението, Насоките за заетостта, Стратегията за здравеопазването и Програмата за култура.

ПОДЧЕРТАВА, че

1. Европейското сътрудничество в областта на политиката за младежта следва да бъде стабилно основано на международната система за защита на правата на човека. Във всички политики и дейности, свързани с младите хора, следва да се спазват редица водещи принципи, а именно да се отчита значението на:
  - а) насърчаването на равенството между половете и борбата срещу всички форми на дискриминация, зачитането на правата и спазването на принципите, признати *inter alia* в членове 21 и 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз;
  - б) отчитането на възможните разлики в условията на живот, потребностите, стремежите, интересите и отношението на младите хора, които се дължат на разнообразни фактори, като се обръща особено внимание на тези, които по различни причини може да имат по-малко възможности;
  - в) разглеждането на всеки млад човек като ресурс за обществото и утвърждаване на правото на младите хора да участват в разработването на политики, които ги засягат, посредством водене на постоянен структуриран диалог с младите хора и младежките организации.

ОСВЕН ТОВА ПРИЕМА, че:

1. През периода до 2018 г. европейското сътрудничество по въпросите на младежта следва да се осъществява чрез обновен отворен метод на координация и следва да се основава на общите цели, двуизмерния подход и основните области на действие, набелязани по-горе.
2. Европейското сътрудничество по въпросите на младежта следва да бъде основано на обективни фактори, съобразено с нуждите и конкретно. То следва да дава ясни и видими резултати, които трябва да бъдат редовно и структурирано представяни, преразглеждани и разпространявани, като по този начин се създаде база за постоянно оценяване и развитие.

3. Успехът на отворения метод на координация при въпросите на младежта зависи от политическия ангажимент на държавите-членки и от ефективните методи на работа на национално равнище и на равнището на ЕС. От тази гледна точка работните методи, използвани в контекста на европейското сътрудничество, трябва да се основават на следното:
- i) *Работни цикли:* периодът до 2018 г. ще бъде разделен на поредица от 3-годишни цикли, като първият цикъл обхваща годините 2010—2012 г.
  - ii) *Приоритети:* За всеки от тези цикли ще бъдат набелязани редица приоритети за европейско сътрудничество, с принос в областите на действие, определени в настоящата рамка. Приоритетите ще бъдат приети от Съвета въз основа на съответния, посочен по-долу, съвместен доклад на Съвета и Комисията — и в сътрудничество с представителите на двете тройки председателства, които обхващат въпросния работен цикъл. Тези приоритети за европейско сътрудничество ще бъдат разработени така, че да дават възможност за сътрудничество между всички държави-членки или за по-тясно сътрудничество между по-ограничен брой държави-членки (кълстери), в съответствие с националните приоритети. Приоритетите за първата част от първия работен цикъл на тази нова рамка са изложени в приложение II към настоящия документ. Приоритетите за втората част от този цикъл ще бъдат представени и приети от Съвета на по-късен етап.
  - iii) *Инструменти за изпълнение:* За да бъде ефективно изпълнена рамката за сътрудничество, са необходими както инструменти специално по въпросите на младежта, така и в другите области на политиката, които имат отношение към въпроса.

Инструментите специално по въпросите на младежта са определени в букви а)–ж). Те следва да бъдат използвани в подкрепа на двуизмерния подход, т.е. да осъществят специфични инициативи по въпросите на младежта, както и да насърчават многосекторен подход с оглед подкрепа за интегрирането на младежко измерение в другите свързани с въпроса области на политиката. При работата за интегриране инструментите следва да се използват като основа за диалог и като подкрепа за останалите области на политиката, така че последните да включат младежкото измерение където и когато е необходимо.

- а) *Политика за младежта, целяща изграждане на знания и основана на обективни фактори*: Политиката за младежта трябва да се основава на обективни фактори. Необходимо е да се съберат и споделят с други свързани с въпроса области на политиката по-добри познания и разбиране на условията на живот, ценностите и отношението на младите хора, така че да се даде възможност за предприемането на подходящи и своевременни мерки. Такива познания могат да се насърчават, *inter alia*, чрез предоставянето на подкрепа за Европейският център на знанието за политиката за младежта и неговите кореспонденти, аналитичния капацитет в рамките на ЕС (Eurydice), научни изследвания за младежта, проучвания, специализирани изследвания относно европейската младеж и мрежи от изследователи. Докладът за младежта в ЕС също ще представлява съществен принос към разработването на политиката на основата на обективни фактори. Следва да се насърчава сътрудничеството между съответните органи, научните изследователи по въпросите на младежта, младите хора, младежките организации, както и лицата, ангажирани в областта на социално-възпитателната работа.
- б) *Взаимно учене*: Взаимното учене е основен елемент от настоящата рамка за сътрудничество. То дава възможност да се определят и да се извличат поуки от добрите практики в различните държави-членки. Взаимното учене ще се осъществява чрез методи като партньорско обучение, конференции и семинари, форуми на високо равнище или експертни групи, както и чрез проучвания и анализи, мрежи за сътрудничество по интернет, с участието на съответните заинтересовани страни. Предметът на тези дейности следва да е тясно свързан с приоритетите за съответните тригодишни работни цикли. Всички тези инициативи следва да се разработват с ясни цели и на основата на ясни мандати, графици и планирани резултати, които да се предлагат от Комисията в сътрудничество с държавите-членки.

Политическият диалог с трети държави и сътрудничеството с международни организации, като Съвета на Европа, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)⁸ и ООН, следва да продължат, като така ще се осигури източник на бази за сравнение и на идеи.

- в) *Доклади за напредъка:* Докладът за младежта в ЕС следва да се изготвя от Комисията в края на всеки работен цикъл, като първият доклад по новата рамка се изготвя през 2012 г. Докладът за младежта в ЕС се състои от две части: Съвместен доклад на Съвета и Комисията (политическа част) и придружаващи документи (статистическа и аналитична част). Докладът за младежта в ЕС ще даде оценка на общия напредък в постигането на общите цели по тази рамка, както и на напредъка по отношение на приоритетите, определени за току-що завършилия работен цикъл, и ще определи добрите практики. Докладът за младежта в ЕС следва да се основава на изготвените от държавите-членки национални доклади по въпросите на младежта и по други свързани с тях области на политиката, както и на друга налична информация и статистически данни. Следва да се избягва дублирането на задълженията за докладване. Европейският доклад за младежта в ЕС следва да служи и като основа за определяне на приоритетите за следващия работен цикъл.
- г) *Разпространяване на резултатите:* За да се увеличи видимостта и въздействието на сътрудничеството по тази рамка на местно, регионално, национално и европейско равнище, резултатите от него следва да се разпространяват широко сред всички заинтересовани страни и, при необходимост, да се обсъждат на равнище генерални директори или министри.
- д) *Наблюдение на процеса:* За да се насърчава постигането на резултати чрез отворения метод на координация, както и по-активното прилагане на метода както на национално, така и на европейско равнище, държавите-членки и Комисията ще работят в тясно сътрудничество при управлението, постигането на напредък и извършването на оценка на процеса и резултатите от него. Във връзка с това следва да се работи въз основа на съществуващите показатели, които влияят върху положението на младите хора в области като образованието, заетостта, здравеопазването, социалното приобщаване и, когато е необходимо, следва да се разработват предложения за възможни нови показатели, които да бъдат разгледани от Съвета.

---

⁸ Следва да се гарантира правото на участие на всички-държави членки в тези дейности.

- е) *Консултации и структуриран диалог с младите хора и младежките организации*: Структурираният диалог с младите хора и младежките организации, който служи като форум за непрекъснато съвместно обмисляне на приоритетите, изпълнението и следващите стъпки в европейското сътрудничество по въпросите на младежта, следва да бъде продължен и доразвит.

Темите на диалога следва да бъдат съобразени с общите цели на европейското сътрудничество по въпросите на младежта и с приоритетите за всеки работен цикъл. За всеки цикъл на диалога следва да се определят ясни цели и реалистични процедури, за да се гарантират приемственост и последващи действия. Диалогът следва да бъде максимално отворен, да се развива на местно, регионално, национално и европейско равнище и да включва научни изследователи по въпросите на младежта и лица, участващи в социално-възпитателната работа с младежта. Структурираният диалог с младите хора и младежките организации в другите области на политиката също следва да се подкрепя. Прилагането на структурирания диалог е допълнително изложено в приложение III.

- ж) Привличане на средства от програмите и фондовете на ЕС: Следва да се използват ефективно наличните фондове на ЕС, като структурните фондове, и съответните програми, като програмите *Младежта в действие*, *Учене през целия живот*, *Култура*, *Прогрес*, *Медии*, *Еразъм за млади предприемачи* и *Конкурентоспособност и иновации*], както и съответните програми и фондове на ЕС в областта на външните отношения и на сътрудничеството за развитие.

4. За всеки 3-годишен цикъл инструментите следва да се използват, в рамките на възможното, за работа по приоритетите.

5. В съответствие с тази рамка за сътрудничество, на подкрепата и развитието на социално-възпитателната работа следва да се гледа като на многосекторни въпроси. Социално-възпитателната работа е широко понятие, което обхваща широк спектър от дейности от социално, културно, образователно или политическо естество, които се осъществяват от младите хора, съвместно с тях и за тях. Тези дейности все по-често включват също спорт и услуги за младите хора. Социално-възпитателната работа с младежта спада към „извънучилищната“ форма на образование, както и някои дейности за свободното време, ръководени от младежки възпитатели на професионална или доброволна основа и от младежки лидери, и се основава на процеси на неформално учене и на доброволно участие. В настоящата рамка следва допълнително да се проучат и обсъдят начините, по които социално-възпитателната работа с младежта може да допринесе за постигането на определените по-горе общи цели, както и да бъде подкрепена и призната като добавена стойност заради своя икономически и социален принос. Сред темите, които предстои да бъдат обсъдени, са: подходящо обучение за младежките възпитатели и лидери, признаване на техните умения чрез използването на подходящи европейски инструменти, подкрепа за мобилността на младежките възпитатели и лидери и насърчаване на новаторски услуги и подходи за социално-възпитателната работа с младежта.
6. Обновената рамка за европейското сътрудничество по въпросите на младежта може да бъде преразгледана и Съветът да внесе необходимите корекции в контекста на най-новите значими промени в Европа, особено решения, отнасящи се до Лисабонската стратегия за периода след 2010 г.

СЪОТВЕТНО ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ:

1. Да работят заедно, с подкрепата на Комисията и като използват отворения метод на координация, посочен в настоящата резолюция, за засилване на европейското сътрудничество по въпросите на младежта през периода до 2018 г., въз основа на общите цели, областите на действие, двуизмерния подход, принципите и инструментите за изпълнение, описани по-горе, и на договорените за всеки работен цикъл приоритети.
2. Да приемат, въз основа на националните приоритети, мерки на национално равнище, които могат да допринесат за постигането на общите цели, посочени в обновената рамка, както и да преценят дали могат да бъдат възприети идеи от взаимното учене на равнището на ЕС, когато се разработват националните политики по въпросите на младежта и други свързани области на политиката.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА

1. Да работи заедно с държавите-членки и да ги подкрепя в периода до 2018 г. за сътрудничеството по тази рамка, въз основа на общите цели, областите на действие, двуизмерния подход, описаните по-горе принципи и инструменти за изпълнение, както и договорените за всеки работен цикъл приоритети.
2. Да разгледа до каква степен са постигнати общите цели на тази рамка, по-конкретно чрез Доклада за младежта в ЕС. Във връзка с това Комисията се приканва да създаде работна група която, като се консултира със съответните сектори на дейност по политиките, да обсъди наличната информация за положението на младите хора и евентуалната необходимост от разработване на показатели в области, където не съществуват такива или където не е застъпено младежкото измерение. Резултатите от работата и предложенията за потенциални нови показатели следва да бъдат внесени за разглеждане от Съвета не по-късно от декември 2010 г.
3. Да предложи гъвкава рамка за дейности за партньорско обучение и да започне проучвания във връзка с общите цели и приоритети, както и редовно да докладва на Съвета за тези разнообразни дейности.
4. През 2017 г. да подготви заедно с държавите-членки заключителен доклад за оценка, обхващащ тази рамка за сътрудничество. Заключителният доклад за оценка следва да бъде обсъден от Съвета през 2018 г.

**СВЪРЗАНИ С МЛАДЕЖТА ЦЕЛИ И ВЪЗМОЖНИ ИНИЦИАТИВИ
ЗА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И ЗА КОМИСИЯТА**

За много от областите на действие, посочени в параграф 2 от СЪОТВЕТНО ПРИЕТИЯ по-горе раздел и описани подробно по-нататък в текста, е ясно, че имат свои общи цели и приоритети и са посочени в отделни рамки и стратегии за сътрудничество, като се решават в съответния им отворен метод за сътрудничество. Необходими са обаче усилия, за да се гарантира, че младежкото измерение е интегрирано по подходящ начин във всяка област. Като се има предвид тази цел, в раздел (А) от настоящото приложение се предлагат редица инициативи за *всички* области, последвани в раздел (Б) от набори от конкретни цели, свързани с въпросите на младежта, чиято цел е да изяснят младежкото измерение във всички посочени области или действия, придружени от неизчерпателен списък на възможни инициативи, които могат да се предприемат от държавите-членки и/или от Комисията в рамките на съответната им компетентност и при надлежно зачитане на принципа на субсидиарност.

А) ОБЩИ ИНИЦИАТИВИ

Следните общи инициативи следва да бъдат разгледани във *всички* набелязани области на действие:

- Задълбочаване и укрепване на сътрудничеството между лицата, натоварени с изработването на политики в съответните области на действие, и лицата, натоварени с изработването на политики за младежта, *inter-alia* чрез подобряване на диалога и споделяне на опит и експертни знания;
- Насърчаване и подкрепа на ангажираността и участието на младите хора и младежките организации в разработването на политики, прилагането им и последващите действия;
- Предоставяне на качествени услуги за ориентиране и консултиране;
- Подобряване на достъпа до качествена информация по въпросите на младежта и разпространяване на информация чрез всички възможни канали на местно, регионално и национално равнище, както и чрез организации от европейски мащаб като Eurodesk, ERYICA, EYCA и други европейски мрежи.
- Укрепване на сътрудничеството с местните и регионалните власти;
- Насърчаване на развитието на по-добро познание за положението на младите хора, например чрез подпомагане на млади изследователи, изследователски мрежи, конкретни проучвания и т.н.;

- Подкрепа за развитието на социално-възпитателната работа с младежта и отчитане на нейното значение;
- Ефективно използване и улесняване на достъпа на младите хора до наличните фондове и програми на ЕС;
- Подкрепа за развитието на експериментални проекти и програми за пробване на нови и новаторски идеи и за обмен на добри практики;
- Отчитане на значението на двустранното и многостранното сътрудничество за европейското сътрудничество в областта на политиката за младежта;
- Включване, където е уместно, на измерение, свързано с политиката за децата, като се вземат предвид техните права и тяхната закрила, като се отчита, че животът и перспективите за бъдещето на младите хора са до голяма степен предопределени от възможностите, подкрепата и закрилата, получени през детството.

Б) СВЪРЗАНИ С МЛАДЕЖТА ЦЕЛИ И ВЪЗМОЖНИ ИНИЦИАТИВИ ЗА ВСЯКА ОБЛАСТ НА ДЕЙСТВИЕ

Образование и обучение

Цел: Следва да се насърчават равният достъп на младите хора до висококачествено образование и обучение на всички равнища и възможностите за учене през целия живот. Неформалното учене за млади хора, като допълнение към официалното образование, следва да бъде насърчавано и признавано и следва да се развиват по-добри връзки между официалното образование и неформалното учене. Преходът на младите хора от образование и обучение към пазара на труда следва да бъде улесняван и подкрепян, а преждевременното напускане на системата за училищно образование трябва да бъде намалено.

Инициативи на държавите-членки и на Комисията в съответните им сфери на компетентност

- Да се подкрепя разкриването на повече възможности за социално-възпитателна работа с младежта и на други възможности за неформално учене като едно от действията за справяне с преждевременното напускане на системата за училищно образование.
- Да се използва пълноценно наборът от средства, въведени на равнище ЕС, за прозрачност и валидиране на уменията и признаване на квалификациите⁹.
- Да се насърчава мобилността с учебна цел за всички млади хора.
- Чрез официалното образование и неформалното учене да се обърне внимание на проблема със стереотипите, свързани с половете, както и на други стереотипи.
- Да се използват официалното образование и неформалното учене за насърчаване на социалното сближаване и разбирателство между различните групи, да се насърчават равните възможности и да се намали различието в успеваемостта.
- Да се развият формите на участие в образованието, както и сътрудничеството между училището, семейството и местните общности.
- Да се насърчава официалното образование и неформалното учене в подкрепа на новаторството, творчеството и предприемчивостта на младите хора.
- Да се създаде разбиране сред по-голяма част от обществото за значението на резултатите от неформалното учене.

Комисията ще разработва допълнително *Europass* като европейски инструмент за прозрачност на уменията, в т.ч. средства за самооценка на уменията и регистриране на компетентностите от трети страни, като напр. организации, насърчаващи *Europass-Mobility*.

⁹ Първото се осигурява от такива инструменти като *Europass*, *EQF* или *ECVET*, а последното от Директива 2005/36/ЕО.

Заетост и предприемачество

Цел: Следва да се подкрепя интегрирането на младите хора на пазара на труда, като наети лица или като предприемачи. Трябва да се улеснява и да се подкрепя преходът от образование и обучение или от безработица или трудова незаетост към пазара на труда. Следва да се подобрят възможностите за съвместяване на професионалния и семейния живот. В Лисабонската стратегия за периода след 2010 г. следва да се гарантира младежко измерение и е необходимо да продължи работата, извършена в съответствие с общите цели на Европейския пакт за младежта.

Инициативи на държавите-членки и на Комисията в съответните им сфери на компетентност

- Да се увеличат и да се подобрят инвестициите в преподаването на умения, които са подходящи за предлаганите на трудовия пазар работни места и за които има по-голяма вероятност да съответстват на търсените в бъдеще умения както в краткосрочен план, така и в дългосрочен план.
- Да се отчита специфичното положение на младите хора, когато се разработват стратегии за съчетаване на гъвкавост и сигурност.
- Да бъдат насърчавани трансграничните професионални възможности за младите хора.
- Да разработят в плановете си за възстановяване краткосрочни мерки, които да стимулират интегрирането на младите хора на пазара на труда, както и структурни мерки, съобразени с младежта.
- Да разработят услуги за ориентиране и консултиране във връзка с професионалното развитие.
- Да направят по-преодолими пречките пред свободното движение на работници на територията на ЕС.
- Да насърчават полезните стажове и обучението в работна среда за улесняване на навлизането и постигането на напредък в пазара на труда.
- Да подобрят грижите за децата и да насърчава споделянето на отговорностите между партньорите с цел да се улесни съвместяването на професионалния и личния живот както за младите жени, така и за младите мъже.
- Да подкрепят предприемачеството на младите хора *inter-alia* чрез предприемаческо образование, да подкрепят фондовете за подпомагане на нововъзникващи предприятия, програмите за наставничество, както и да насърчават признаването на предприемчивостта у младите хора.
- Да подкрепят развитието на европейски мрежи и структури за насърчаване на предприемчивостта у младите хора.
- Да насърчават предприемчивостта в областта на устойчивото развитие.

Здравеопазване и благосъстояние

Цел: Здравето и благосъстоянието на младите хора трябва да се подкрепят, като се акцентира върху подпомагането на психическото и сексуалното здраве, спорта, физическата дейност и здравословния начин на живот, както и върху превенцията и лечението на злополуките, хранителните нарушения, пристрастяването и злоупотребата с наркотични вещества.

Инициативи на държавите-членки и на Комисията в съответните им сфери на компетентност

- Да осигурят последващи действия по резолюцията на Съвета относно здравето и благосъстоянието на младежите¹⁰ и да насърчават доброто физическо състояние и физическата дейност при младежите чрез прилагането на Насоките на ЕС за физическата дейност¹¹.
- Във връзка с дейностите за промоция на здравето и благосъстоянието на младите хора, да вземат предвид, че здравето е състояние на цялостно физическо, психическо и социално благополучие, а не просто отсъствие на заболявания или физически и психически недостатъци.
- Да насърчават здравословен начин на живот сред младите хора чрез физическото възпитание, образованието в областта на храненето, физическата дейност и сътрудничеството между училищата, младежките възпитатели, здравните специалисти и спортните организации.
- Да изтъкват ролята на спорта като дейност в подкрепа на работата в екип, междукulturното учене, честността и отговорността.
- Да увеличават знанията и да повишават осведомеността на младежките възпитатели и младежките лидери по въпросите, свързани със здравето.
- Да мобилизират заинтересованите страни на местно равнище, за да откриват и подпомагат младите хора, изложени на риск и при необходимост да ги ориентират към други служби.
- Да насърчават здравната просвета на основата на партньорското учене.
- Да насърчават закрилата на децата и младите хора, по-конкретно относно компетентностите, свързани с новите медии, и защитата им от някои опасности, произтичащи от използването на новите медии, като същевременно отчитат ползите и възможностите, които новите медии могат да предоставят на младите хора, напр. чрез последващи действия във връзка със заключенията на Съвета от 21 май 2008 г. и 27 ноември 2009 г. относно медийната грамотност в цифрова среда.
- Да улесняват достъпа до съществуващите здравни заведения, като ги направят по-съобразени с младите хора.

¹⁰ ОВ С 319/1, 13.12.2008 г.

¹¹ Препоръчителни действия на ниво политика в подкрепа на благоприятна за здравето физическа дейност, 2008 г.

Участие

Цел: Следва да се подкрепя участието на младите хора в представителната демокрация и в гражданското общество на всички равнища, както и в обществото като цяло.

Инициативи на държавите-членки и на Комисията в съответните им сфери на компетентност

- Да разработват механизми за диалог с младежта и за участие на младите хора в националните политики за младежта.
- Да насърчават използването на вече съществуващите или разработването на нови насоки относно участието на младите хора, информирането и консултирането с оглед да се гарантира качеството на тези дейности.
- Да подкрепят политически и финансово младежките организации, както и местните и националните младежки съвети, и да насърчават признаването на тяхната важна роля за демокрацията.
- Да насърчават участието на повече и различни млади хора в представителната демокрация, в младежките организации и другите организации на гражданското общество.
- Да използват ефективно информационните и комуникационните технологии за разширяване и задълбочаване на участието на младите хора.
- Да подкрепят различни форми на принципа „да се научим да участваме“ от ранна възраст чрез официално образование и неформално учене.
- Да доразвиват възможностите за дебат между обществените институции и младите хора.

Комисията ще преработи Европейския младежки портал и ще насърчава популяризирането му до по-широк кръг от млади хора.

Доброволчески дейности

Цел: Участието на младите хора в доброволчески дейности следва да бъде подкрепяно и да получава по-добро признание за значението си като важна форма на неформалното учене. Следва да се отстраняват препятствията за доброволческите дейности и да се насърчава трансграничната мобилност на младите хора.

Инициативи на държавите-членки и на Комисията в съответните им сфери на компетентност

- Да насърчават признаването на уменията, придобити чрез доброволчески дейности, посредством инструменти като Europass, Youthpass и инструменти, финансирани от държавите-членки.
- Да прилагат препоръката на Съвета относно мобилността на млади доброволци в Европа¹².
- Да повишават осведомеността относно значението на доброволческите дейности, вкл. чрез партньорски процеси.
- Да насърчават закрилата на младите доброволци и качеството на доброволческите дейности.
- Да включат младите хора и младежките организации в планирането, осъществяването и оценката на бъдещата Европейска година на доброволческата дейност за насърчаване на активно гражданство (2011 г.).
- Да насърчават солидарността между поколенията посредством доброволчески дейности.

¹² ОВ С 319/8, 13.12.2008 г.

Социално приобщаване

Цел: Следва да се предотвратяват социалното изключване и бедността при младите хора и предаването на тези проблеми с поколенията, както и да се укрепва взаимната солидарност между обществото и младите хора. Следва да се насърчават равните възможности за всички и да се води борба с всички форми на дискриминация.

Инициативи на държавите-членки и на Комисията в съответните им сфери на компетентност

- Да се оползотворява потенциалът на социално-възпитателната работа с младежи и на младежките центрове като средство за приобщаване.
- Да се възприеме многосекторен подход при работата за подобряване на сближаването и солидарността в обществото и за намаляване на социалното изключване на млади хора, като се заложи на взаимовръзките между, например, образованието и заетостта на младите хора и тяхното социално приобщаване.
- Да подкрепят развиването на межкултурна осведоменост и компетентности у всички млади хора и да се борят с предразсъдъците.
- Да подкрепят дейности за информиране и образование на младите хора за техните права.
- Да се обърне внимание на проблемите на бездомниците, жилищните проблеми и финансовото изключване.
- Да се насърчава достъпът до качествени услуги — напр. транспорт, електронно приобщаване, здравеопазване, социални услуги.
- Да се оказва целева подкрепа на младите семейства.
- Да включат младите хора и младежките организации в планирането, осъществяването и оценката на Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване (2010 г.).

Младите хора и светът

Цел: Следва да се подкрепя участието на младите хора в глобалните процеси на разработване на политиките, осъществяването им и последващите действия (по отношение на проблеми като изменението на климата, Целите на хилядолетието за развитие, набелязани от ООН, правата на човека и т.н.), както и да се подкрепя сътрудничеството на младите хора с региони извън Европа.

Инициативи на държавите-членки и на Комисията в съответните им сфери на компетентност

- Повишаване на осведомеността сред младите хора за проблеми в световен мащаб като устойчивото развитие и правата на човека.
- Предоставяне на младите хора на възможности за обмен на мнения с хората, отговорни за разработването на политиката по въпросите от глобално значение (напр. чрез участие в международни срещи, виртуални платформи/форуми и т.н.)
- Насърчаване на взаимното разбирателство сред младите хора от целия свят чрез диалог и посредством съпътстващи действия като курсове за обучение, обмен и срещи.
- Насърчаване на участието на младите хора в „природосъобразното доброволчество“, както и „природосъобразното“ поведение в областта на потреблението и производството (напр. рециклиране на отпадъци, спестяване на енергия, хибридни превозни средства и др.).
- Насърчаване на предприемачеството, заетостта, образованието и възможностите за доброволческа дейност в региони извън Европа.
- Насърчаване на сътрудничеството и обмена между хората, ангажирани със социално-възпитателна работа с младежта от различни континенти.
- Насърчаване на младите хора да участват в дейности в областта на сътрудничеството за развитие или в страната им на пребиваване, или в чужбина.

Творчество и култура

Цел: Следва да се насърчават творчеството и новаторският капацитет на младите хора посредством по-качествен достъп до и участие в културата и културното изразяване от ранна възраст, като така се насърчава развитието на личността, засилените способности за учене, межкултурните умения, разбирането и зачитането на културното многообразие и развиването на нови и гъвкави умения за бъдещи възможности за работа.

Инициативи на държавите-членки и на Комисията в съответните им сфери на компетентност

- Да подкрепят развитието на творчеството сред младите хора чрез последващи действия във връзка със заключенията на Съвета относно насърчаване на творческо поколение: развиване на творчеството и новаторския капацитет у децата и младите хора чрез културно изразяване и по-широк достъп до култура¹³.
- Да разширяват качествения достъп до култура и творчески средства, особено до такива, които включват използване на новите технологии и да създават възможности на младите хора за досег с културата и за изразяване и развиване на творческия им потенциал в училище и извън него.
- Да улесняват максимално достъпа до нови технологии, за да се разгърне творчеството и новаторския капацитет на младите хора и да се привлече интересът им към културата, изкуствата и науката.
- Да предоставят достъп до различни видове среда, в която младите хора да могат да развиват творческите си способности и интересите си и да осмислят свободното си време.
- Да улесняват дългосрочните форми за единоразовие между политиките и програмите в областта на културата, образованието, здравеопазването, социалното приобщаване, медиите, заетостта и младежта с оглед насърчаване на творчеството и новаторските възможности на младите хора.
- Да насърчават специализираното обучение в областта на културата, новите медии и межкултурните компетентности на младежките възпитатели.

¹³ 14453/09.

- Да насърчават партньорствата между културните и творчески сектори, младежките организации и младежките възпитатели.
  - Да улесняват и подкрепят развитието на таланта и предприемаческите умения **на** младите хора за повишаване на пригодността им за заетост и бъдещите им възможности за работа.
  - Да насърчават познанията на младите хора в областта на културата и културното наследство в различните държави-членки на ЕС, в т.ч. посредством използването на нови технологии.
-

**ПРИОРИТЕТИ ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ВЪПРОСИТЕ НА
МЛАДЕЖТА ЗА ПЕРИОДА 1 ЯНУАРИ 2010 г. — 30 ЮНИ 2011 г.**

Общи приоритети — Трудова заетост на младите хора

Общият тематичен приоритет за европейското сътрудничество по въпросите на младежта за периода 1 януари 2010 г. — 30 юни 2011 г. ще бъде заетостта на младите хора. През тези 18 месеца тази тема ще бъде обсъждана в рамките на структурирания диалог. Специфични приоритети следва да допринасят, изцяло или частично, към общия тематичен приоритет.

1 януари 2010 г. — 30 юни 2010 г. — Социално приобщаване

През първата половина на 2010 г. ще бъдат разгледани по-специално следните въпроси:

- Укрепване на Европейския пакт за младежта в условията на Лисабонската стратегия за периода след 2010 г.
- Социално приобщаване на младите хора с по-малко възможности.
- Ролята на местните и регионалните власти в политиката за младежта.
- Сътрудничество с Латиноамериканските страни.

1 януари 2010 г. — 31 декември 2010 г. — Социално-възпитателна работа с младежта

През втората половина на 2010 г. ще бъдат разгледани по-специално следните въпроси:

- Социално-възпитателната работа с младежта и достъп до социално-възпитателна работа с младежта и дейности за най-бедните деца и младежи.
- Достъп на младите хора до култура.

1 януари 2011 г. — 30 юни 2011 г. — Участие

През първата половина на 2011 г. по-специално внимание ще бъде отделено на следните въпроси:

- Гражданска позиция и участие на младите хора, като се набляга на участието в социалния, икономическия, културния и политическия живот и в сферата на правата на човека.
- Доброволчески дейности на младите хора и техния принос за развитието на местните общности.

ПРИЛАГАНЕ НА СТРУКТУРИРАНИЯ ДИАЛОГ

Общите ръководни принципи за структурирания диалог с младите хора и младежките организации са изложени в параграф 3, подточка iii), буква е) от раздел „ОСВЕН ТОВА ПРИЕМА, че:“ по-горе. Това приложение разработва допълнително прилагането на структурирания диалог на национално равнище и на равнище ЕС.

Структурираният диалог следва да се основава на работни цикли от 18 месеца с обща тема, съответстваща на общите приоритети за европейското сътрудничество за въпросния период от 18 месеца. Всяко председателство може за периода на функциите си да избере и конкретна приоритетна тема, свързана с общата.

Структурираният диалог следва да включва консултации с младите хора и младежките организации на всички равнища в държавите-членки, също по време на конференции в ЕС по въпросите на младежта, организирани от страните на председателството и по време на Европейската седмица на младежта.

С оглед подобряване на прилагането на структурирания диалог, в рамките на техните области на компетентност и при надлежно зачитане на принципа на субсидиарност:

- Комисията се приканва да свика Европейски управителен комитет за всеки 18-месечен период, който да е съставен *inter alia* от представители от трите страни на председателството сред министрите по въпросите на младежта, националните младежки съвети и националните агенции към програмата „Младежта в действие“, както и от представители на Европейската комисия и Европейския форум на младежта. При целесъобразност ще бъдат консултирани научни изследователи по въпросите на младежта и младежки възпитатели. Европейският управителен комитет е отговорен за общата координация на структурирания диалог. Управителният комитет ще създаде помощна структура от обучители и подпомагащи процеса координатори, които могат да предоставят методологична подкрепа и да осигурят приемственост в организирането на структурирания диалог на равнището на ЕС.

- Държавите-членки се приканват да подкрепят създаването на малки национални работни групи. Тези работни групи могат, при целесъобразност, да използват съществуващи структури и да бъдат съставени *inter alia* от представители на министерствата по въпросите на младежта, националните младежки съвети, местните и регионални младежки съвети, младежките организации, лицата, ангажирани в областта на социално-възпитателната работа с младежта, различни млади хора и научните изследователи по въпросите на младежта. Държавите-членки се насърчават при възможност да предоставят водеща роля на националните младежки съвети в тези работни групи. Националните работни групи биха имали задачата да гарантират процеса на участие в държавите-членки.

  - Комисията и държавите-членки се приканват, в сътрудничество с всички участващи страни, непрекъснато да следят структурирания диалог и да събират и разпространяват добри практики.
-